

Notitie / Memo

Haskoning Nederland B.V.
Water & Maritime

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Datum: 04 juni 2026
Kopie: [REDACTED]
Ons kenmerk: BJ6569-HAS-XX-XX-ME-EO-0004
Classificatie: Projectgerelateerd
Gecontroleerd door [REDACTED]

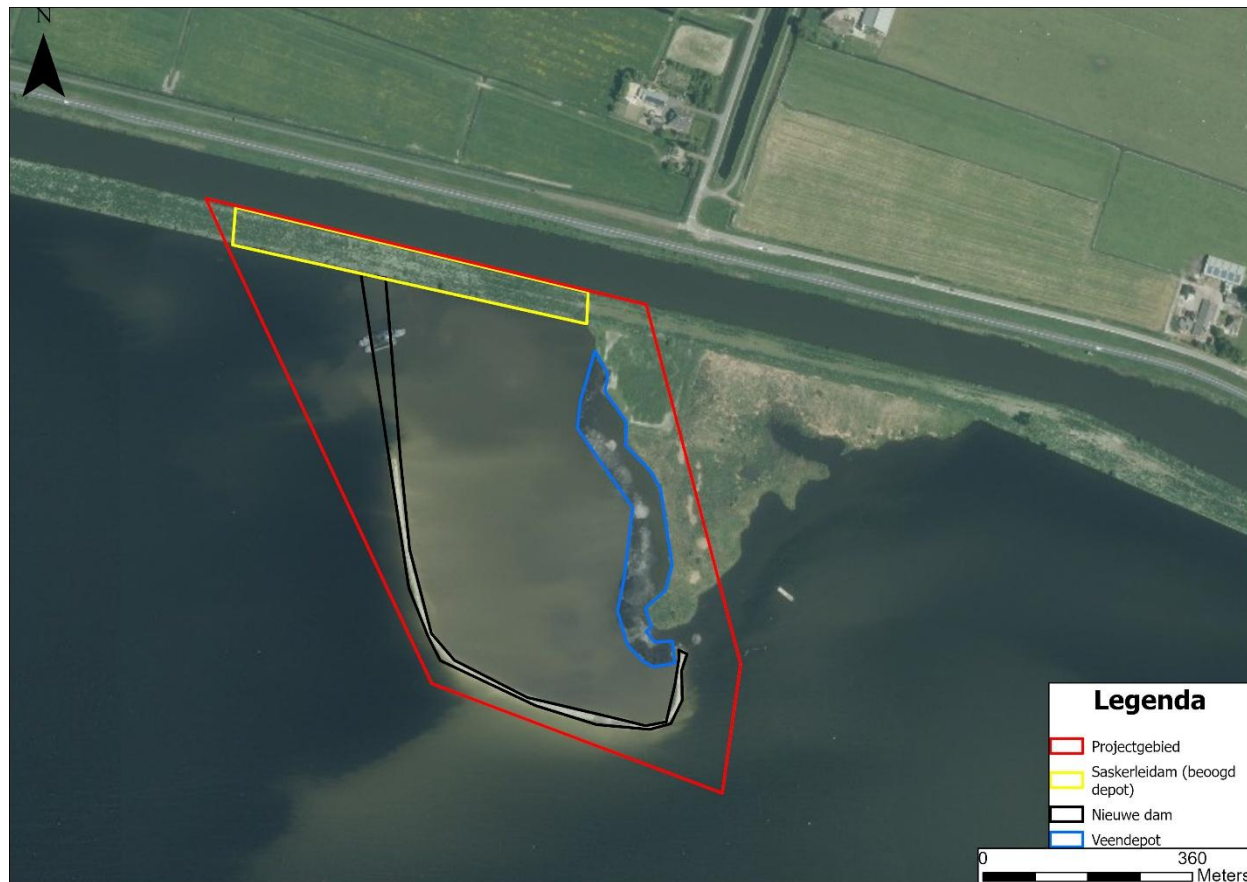
Onderwerp: Broedvogelinspectie werkzaamheden Sakerlei

Aanleiding

Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (hierna RAUM) is voornemens de Sakerleidam uit te breiden ten behoeve van het versterken van de natuurwaarden. Door onder andere golfslag en vraat van ganzen en rietkevers is de oorspronkelijke hogere rand van het Sakerlei verdwenen. Hierdoor stroomt permanent zoet water de rietvegetatie binnen wat leidt tot het verdwijnen van de unieke abiotische omstandigheden veroorzaakt door de brakke nalevering. Het gevolg is dat de natuurwaarden op deze locatie verdwijnt. Daarom is in opdracht van het RAUM in 2025 gestart met herstelwerkzaamheden. Het voornemen is om de tweede fase hiervan zo spoedig mogelijk te starten. Voor deze werkzaamheden zijn een natuurtoets¹ en ecologisch werkprotocol (EWP)² opgesteld. Op basis van deze documenten dient voor de start van de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd om te beoordelen of er mogelijk broedvogels aanwezig zijn.

¹ RHDHV (2024) Natuurtoets oever- en natuurontwikkeling Sakerleidam

² RHDHV (2024) Ecologisch werkprotocol Sakerleidam

Figuur 1 Deelgebieden voor de werkzaamheden voor herstel van het Sakerlei

Voorgenomen werkzaamheden

Het voornemen bestaat uit 3 deelgebieden waar werkzaamheden gaan plaats vinden. Dit betreffen de Sakerleidaam, de nieuwe dam en het Uitgeestermeer, en het veendepot.

Sakerleidaam

Het voornemen betreft het realiseren van een tijdelijk depot om bagger neer te leggen op het westelijke gedeelte van de Sakerleidaam. De inrichting van het depot dient zo snel mogelijk te worden uitgevoerd zodat hier bagger gestort kan worden zodra dit beschikbaar is.

Nieuwe dam en Uitgeestermeer

Het voornemen is om aan de zuidzijde en noordwestzijde een doorgang te realiseren zodat het baggerschip achter de dam kan komen. Vervolgens worden er dammetjes in het meer gemaakt waar achter de bagger kan worden geplaatst.

Veendepot

In de huidige situatie ligt er een veendepot langs de Saskerlei. Het voornemen is dit de depot te betreden met machines en depot af te schuiven richting de westelijke watergang tussen het veendepot en het Saskerlei.

Veldverslag

Op 3 juni 2026 is tussen 8:00 en 11:30 het terrein bezocht. Dit bezoek heeft plaats gevonden met een werkschip. Hierbij is langs de oevers van de nieuwe, het veendepot en de Saskerleidam gevaren. Tijdens het veldbezoek is tevens de Saskerleidam betreden. Het veldbezoek vond plaats bij bewolkt tot zonnig droog weer met een temperatuur van circa 14 graden Celsius en een windkracht van 5 Beaufort. Het terrein is grotendeels vanaf de boot met behulp van een verrekijker beoordeeld door een deskundig. Daarnaast heeft er een veldbezoek plaats gevonden op 20 mei tussen 10:00 en 14:00 bij 14 graden Celsius, zonnig tot bewolkt een windkracht van 4 Beaufort. Hierbij zijn de westrand van het Saskerlei en het Veendepot betreden en is gekeken naar de aanwezigheid van broedgevallen door twee deskundig ecologen. Dit veldbezoek vond plaats bij bewolkt tot zonnig droog weer met een temperatuur van circa 14 graden Celsius en een windkracht van 5 Beaufort. Daarnaast is op 1 juni met een drone en camera een inspectie uitgevoerd door Braam van de nieuwe dam. Deze beelden zijn door een deskundige ecooloog beoordeeld.

Depotlocatie Saskerleidam

Deze locatie betreft een zeer verruigd grasland met typische ruigte soorten van voedselrijke bodem zoals akkerdistel, gewone berenklaauw, grote brandnetel en koolzaad/raapzaad. De ruigtekruiden staan op de gehele depotlocatie circa 1 tot 1,5 meter hoog. Op de Saskerleidam en de zuidoevers zijn geen (broed)vogels waargenomen, wel is de distelvlinder aangetroffen. De oever kon volledige worden geïnspecteerd hier zijn broedvogels uitgesloten. Inspectie van de beoogde depotlocatie was niet mogelijk. Door de dichte beplanting kon niet beoordeeld worden of het plangebied in gebruik is bij broedvogels. Mogelijk kunnen soorten zoals maar niet uitsluitend bosrietzanger, fazant, grasmus, en graspieper. Het realiseren van een depot op de Saskerleidam is niet mogelijk Een impressie van de aangetroffen situatie is weergegeven in Figuur 2

Figuur 2 Impressie Saskerleidam (depot locatie)

Nieuwe dam en Uitgeestermeer

Deze locatie betreft een opgeworpen dam van stenen. De onderwatergedeelten betreffen zanderige gebied en aan de oostzijde is het zand ook aan het oppervlak aanwezig. Tijdens de inspectie vanaf de boot en met de drone zijn geen broedgevallen aangetroffen. De dam en de aangrenzende delen van het water worden vooral gebruikt door rustende en foeragerende vogels. Op deze locatie zijn onder andere aalscholver, fuut, grauwe gans, grote mantelmeeuw, kievit, kokmeeuw, kluut, meerkoet, nijlgans, oeverwaluw, scholekster en visdief foeragerend of rustend waargenomen. De werkzaamheden aan van het verwijderen van delen van deze dam en het aanleggen van dam en deponeren van bagger in het water ten oosten van de dam kan onder voorwaarden worden uitgevoerd. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het EWP. Daarnaast dienen aanvullende maatregelen genomen te worden ten opzichte van broedvogels op de Saskerlei en het Veendepot zie hiervoor volgende alinea. In Figuur 3 en 4 is een impressie van de aangetroffen situatie weergegeven.

Figuur 3 Impressie van de Nieuwe dam vanaf het werkschip

Figuur 4 Impressies van de Nieuwe dam (dronebeelden Braam)

Veendepot en Saskerlei

Het veendepot betreft een grotendeels onbegroeide locatie met steile oevers aan de westzijde zie Figuur 5. Het veendepot is op 20 mei betreden door twee deskundig ecologen. Hierbij is 1 verlaten nest (vermoedelijk kievit) aangetroffen (zie Figuur 6) Daarnaast is op de zuidpunt van het veendepot nestindicerend gedrag van brandgans en scholekster waargenomen. De zuidpunt is niet betreden om verstoring te voorkomen.

Figuur 5 Aangetroffen verlaten nest op het veendepot van vermoedelijk Kievit

Figuur 6 Impressie van het huidige veendepot

In het rietland aan de oostzijde van het Sakerlei zijn diverse nesten aangetroffen van vermoedelijk brandgans. Het riet is beperkt betreden om verstoring van broedvogels te voorkomen. Op 20 mei zijn op het veendepot en aan de rand van het Sakerlei brandgans, grauwe gans, grote mantelmeeuw, kluut, kokmeeuw, nijlgans, oeverwaluw, rietzanger, scholekster, strandloper en wilde eend waargenomen. Op 3 juni is met het werkschip de westoever geïnspecteerd op aanwezige nestlocaties van oeverwaluw. Hierbij is op circa 15 meter langs het veendepot gevaren. Op twee locaties zijn nestlocaties van oeverwaluw waargenomen (zie Figuur 7). Waarbij op de meeste zuidelijke locatie ook het in- en uitvliegen is waargenomen. Bij het langsvaren is er geen reactie zoals opvliegen of alarmeren van de oeverwaluwen op het werkschip vastgesteld.

Figuur 7 Steile wand van het veendepot met daarin nestgangen van oeverwaluw (rood omcirkeld).

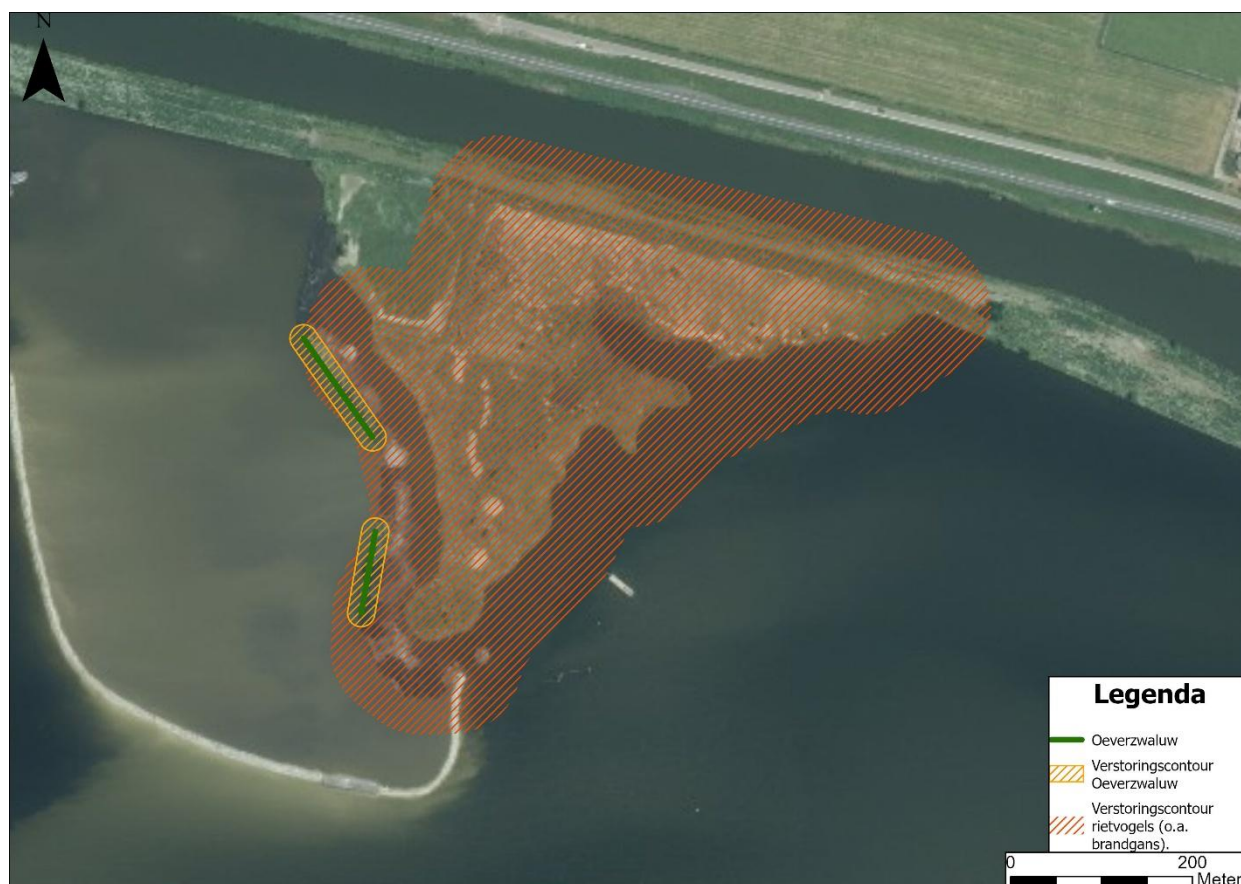
Wel was er bij het langsvaren van het zuidelijke gedeelte van het veendepot reactie van vermoedelijke broedvogels. Het langsvaren op circa 15 meter van het veendepot leidde hier tot het opvliegen van grote aantallen brandganzen en enkele lepelaars. Door de bufferwerking van het veendepot is er sprake van verstoring van typische broedvogels in het riet zoals kleine karekiet en rietzanger.

Op basis van de gedane waarnemingen van broedgevallen kan het veendepot en de Saskerlei **niet** worden betreden. Daarnaast levert de aanwezigheid van broedvogels in het riet op de Saskerlei en de oeverwaluw in het veendepot beperkingen op voor de beoogde werkzaamheden in het water. Hiervoor geldt het volgende:

- Er dient minimaal 15 meter afstand te worden gehouden met de werkzaamheden van de broedlocatie van oeverwaluw in het veendepot.
- Er dient minimaal 75 meter afstand gehouden te worden van het rietland in het zuiden van de Saskerlei waar broedgevallen van brandgans en mogelijk lepelaar aanwezig zijn.
- Tijdens de werkzaamheden dient ten alle tijden genoteerd te worden als brandganzen, lepelaars of andere vogels opvliegen vanuit het riet. Indien dit het geval is dient de afstand

van het schip tot de Saskerlei genoteerd te worden en de duur dat de (broed)vogels het rietland hebben verlaten. Deze gegevens dienen direct met de deskundig ecooloog gedeeld te worden zodat bepaald kan worden of de gehanteerde verstoringscontour moet worden gewijzigd.

De verstoringscontouren waar buiten gewerkt moet worden zijn weergegeven in Figuur 8. Op het land van de Saskerleidam, het veendepot en de Saskerlei mag **niet** worden gewerkt.

Figuur 9 Verstoringscontouren ten opzichte van de oeverwaluw en de broedvogels van het Saskerlei.

Vervolgstappen Veendepot en Saskerleidam

Werkzaamheden op deze locatie zijn momenteel niet mogelijk. De volgende inspecties zijn noodzakelijk om een herbeoordeling te doen op een later termijn.

- Inspecteren van de Saskerleidam met een drone en warmtebeeldcamera onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Hierbij kan bepaald worden of er broedgevallen aanwezig zijn of dat het depot kan worden aangelegd.
- Indien een drone inspectie niet mogelijk is dan dient na het broedseizoen van de te verwachte soorten op basis van habitat, veldwaarneming en broedvogelinspectie de lokale veldwerkgroep (zie tabel 1) een nadere inspectie gedaan worden.

Tabel 1 mogelijk broedvogels in de ruigte op de Saskerleidam op basis van veldwaarnemingen en gegevens vogelwerkgroep

Soort	april		mei		juni		juli		aug		sep	
Rietgors												
Bosrietzanger												
Rietzanger												
Blauwborst												
Fazant												
Koekoek												
Bruine kiekendief												
Krakeend												
Slobeend												
Wilde eend												
Grauwe gans												

- Voor het veendepot geldt dat een nadere inspectie gedaan dient te worden door een deskundig ecooloog na de broedperiode van de oeverzaluw (begin mei – begin juli maar soms tweede leg in eind juli -september) brandgans (half april – eind juli) en lepelaar (half april – eind juli). Nadere inspectie kan het beste plaats vinden eind juli.